

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปราย และขอเสนอแนะ

สาระสำคัญในบทนี้ จะกล่าวโดยสรุปถึงวัตถุประสงค์ของการวิจัย วิธีดำเนินการวิจัย ผลของการวิจัย และอภิปราย พร้อมทั้งขอเสนอแนะ โดยจะกล่าวตามลำดับดังต่อไปนี้

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยมุ่งที่จะสำรวจปัญหาการใช้หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย ฉบับพุทธศักราช 2518 ในโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย สังกัดกรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ในเขตการศึกษา 9 (ยกเว้นโรงเรียนในโครงการมัธยมแบบประสม) ปีการศึกษา 2518

วิธีดำเนินการวิจัย

ก. ประชากร ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นกลุ่มบุคลากรที่อยู่ในโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย สังกัดกรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ในเขตการศึกษา 9 (ยกเว้นโรงเรียนในโครงการมัธยมแบบประสม) ปีการศึกษา 2518 ซึ่งมีดังต่อไปนี้

1. โรงเรียนสกลราชวิทยานุกูล จังหวัดสกลนคร
2. โรงเรียนสว่างศึกษา อำเภอสว่างแดนดิน จังหวัดสกลนคร
3. โรงเรียนปทุมเทพวิทยาคาร จังหวัดหนองคาย
4. โรงเรียนสตรีราชินูทิศ จังหวัดอุดรธานี
5. โรงเรียนเลยพิทยาคม จังหวัดเลย
6. โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน จังหวัดขอนแก่น
7. โรงเรียนกัลยาณวัตร จังหวัดขอนแก่น

กลุ่มบุคลากรในแต่ละโรงเรียน ซึ่งจะใช้ในการวิจัยมีดังต่อไปนี้

1. อาจารย์ใหญ่

2. ผู้ช่วยอาจารย์ใหญ่ฝ่ายวิชาการ
3. ผู้ช่วยอาจารย์ใหญ่ฝ่ายปกครอง
4. ผู้ช่วยอาจารย์ใหญ่ฝ่ายธุรการ
5. หัวหน้าหมวดวิชา 8 วิชา ดังต่อไปนี้

- 5.1 หมวดวิชาภาษาไทย
- 5.2 หมวดวิชาสังคมศึกษา
- 5.3 หมวดวิชาพละนาฏศิลป์
- 5.4 หมวดวิชาวิทยาศาสตร์
- 5.5 หมวดวิชาคณิตศาสตร์
- 5.6 หมวดวิชาภาษาอังกฤษ
- 5.7 หมวดวิชาศิลปศึกษา
- 5.8 หมวดวิชาชีพ หรือ ศิลปปฏิบัติ

6. อาจารย์ผู้สอนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย 8 หมวดวิชาในข้อ 5 เลือกลงมา

เฉพาะหมวดวิชาละ 2 คน

7. เจ้าหน้าที่แนะแนว 1 คน
8. เจ้าหน้าที่ทะเบียน 1 คน
9. เจ้าหน้าที่วัดผลกลางการศึกษา 1 คน
10. เจ้าหน้าที่ห้องสมุด 1 คน

ดังนั้นในแต่ละโรงเรียนจะมีบุคลากรที่ตอบแบบสอบถามรวมทั้งหมด 32 คน

ข. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้แบบสอบถามที่โครงสร้างขึ้นเองเป็นเครื่องมือ

ที่ใช้ในการวิจัย แบบสอบถามทั้งหมดมี 14 ชุด โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

แบบสอบถามชุดที่ 1 สำหรับผู้บริหารโรงเรียน

แบบสอบถามชุดที่ 2 สำหรับหัวหน้าหมวดวิชา

แบบสอบถามชุดที่ 3-10 สำหรับอาจารย์ผู้สอนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

ใน 8 หมวดวิชา ดังกล่าวแล้วข้างต้น

- แบบสอบถามชุดที่ 11 สำหรับเจ้าหน้าที่หน้าแนว
 แบบสอบถามชุดที่ 12 สำหรับเจ้าหน้าที่ทะเบียน
 แบบสอบถามชุดที่ 13 สำหรับเจ้าหน้าที่วัดผลการศึกษา
 แบบสอบถามชุดที่ 14 สำหรับเจ้าหน้าที่ห้องสมุด

ลักษณะของแบบสอบถามดังกล่าว ประกอบด้วย 3 ตอนคือ แบบตรวจสอบแบบประมาณค่า และแบบปลายเปิด แล้วแต่ละลักษณะของคำถาม ส่วนเนื้อหาสาระในแบบสอบถามอาจเหมือนกันหรือแตกต่างกันตามลักษณะของผู้ตอบ

ค. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยใช้วิธีวิเคราะห์ที่แตกต่างกันออกไปตามลักษณะของแบบสอบถาม

ดังต่อไปนี้

1. คำตอบจากแบบสอบถามชนิดตรวจสอบผู้วิจัยได้บันทึก ความถี่ของคำตอบ แต่ละข้อแล้วนำเสนอเป็นร้อยละ

2. ผลที่ได้จากการตอบแบบสอบถามชนิดประมาณค่า ผู้วิจัยได้นำเอาคำตอบมาแปลเป็นคะแนน แล้วคำนวณหาค่าเฉลี่ยของระดับปัญหา (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) นำผลที่ได้มาเสนอในรูปตารางผสมบทความ

บางข้อขอแบบสอบถามชุดนี้จะมีคำตอบว่า "ไม่ใ้ปฏิบัติ" รวมอยู่ด้วย คำตอบว่า "ไม่ใ้ปฏิบัติ" นี้ ได้บันทึกเฉพาะความถี่เอาไว้ แล้วนำเสนอในตารางเดียวกัน

3. ผลที่ได้จากการตอบคำถามแบบปลายเปิด ผู้วิจัยได้รวบรวมคำตอบทั้งหมด มาแบ่งเป็นหมวดหมู่ เพื่อนำเสนอในรูปของการบรรยาย

สรุปผลของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้พอจะสรุปผลการวิจัยในด้านต่างๆ ได้ดังนี้

ก. ขัณฑ์ต่าง ๆ เกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม

ผู้ตอบแบบสอบถามในการวิจัยครั้งนี้ประกอบด้วยบุคลากร 4 ประเภทในโรงเรียน

ซึ่งได้แก่

1. ผู้บริหารโรงเรียน มีอาจารย์ใหญ่ ผู้ช่วยอาจารย์ใหญ่ฝ่ายวิชาการ ผู้ช่วยอาจารย์ใหญ่ฝ่ายปกครอง และผู้ช่วยอาจารย์ใหญ่ฝ่ายธุรการ
2. หัวหน้าหมวดวิชา 8 คน คือ หัวหน้าหมวดวิชาภาษาไทย, สังคมศึกษา, พละนาถบ, วิทยาศาสตร์, คณิตศาสตร์, ภาษาอังกฤษ, ศิลปศึกษา และศิลปปฏิบัติ
3. อาจารย์ผู้สอนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายในหมวดวิชาทั้ง 8 คั้งกล่าว หมวดวิชาละ 2 คน
4. เจ้าหน้าที่แนะแนว 1 คน เจ้าหน้าที่ทะเบียน 1 คน เจ้าหน้าที่วัดผลการศึกษา 1 คน และเจ้าหน้าที่ห้องสมุด 1 คน

จากคำตอบของบุคลากรเหล่านั้นทั้งหมดพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามเหล่านั้นร้อยละ 58.78

มีวุฒิทางวิชาชีพปริญญาตรี รองลงมาคือร้อยละ 31.32 มีวุฒิทางวิชาชีพต่ำกว่าปริญญาตรี ส่วนปริญญาโทมีน้อยมากคือมีร้อยละ 9.89 ในด้านการปฏิบัติงานพบว่า ร้อยละ 20.3 ของผู้ตอบแบบสอบถามปฏิบัติงานมาแล้วต่ำกว่า 1 ปี ร้อยละ 28.02 ปฏิบัติงานมาแล้ว 1 - 3 ปี ร้อยละ 21.44 ทำงานมาแล้ว 3 - 5 ปี และร้อยละ 30.21 ปฏิบัติงานมาแล้ว 5 ปีขึ้นไป ส่วนในด้านการเข้าร่วมประชุมสัมมนาหรืออบรมเกี่ยวกับงานในหน้าที่ตามหลักสูตรใหม่ ปรากฏว่าร้อยละ 60.99 เคยเข้าร่วมประชุมสัมมนาหรืออบรมเกี่ยวกับงานในหน้าที่ตามหลักสูตรใหม่ ส่วนร้อยละ 39.01 ไม่เคย

เมื่อพิจารณากุญบุคลากรแต่ละประเภท พบว่าผู้บริหารโรงเรียน ร้อยละ 26.09 มีวุฒิต่ำกว่าปริญญาตรี ร้อยละ 43.48 มีวุฒิปริญญาตรี และร้อยละ 30.43 มีวุฒิปริญญาโท ในด้านการปฏิบัติงาน ร้อยละ 4.35 ปฏิบัติงานมาแล้วต่ำกว่า 1 ปี ร้อยละ 26.09 ปฏิบัติมาแล้ว 1 - 3 ปี ร้อยละ 17.40 ปฏิบัติงานมาแล้ว 3 - 5 ปี และ ร้อยละ 52.16 ปฏิบัติงานมาแล้ว 5 ปี ขึ้นไป ในด้านการเข้าร่วมประชุมสัมมนาหรืออบรมเกี่ยวกับงานในหน้าที่ตามหลักสูตรใหม่ พบว่าร้อยละ 73.91 เคยเข้าร่วมประชุมสัมมนาหรืออบรมเกี่ยวกับงานในหน้าที่ตามหลักสูตรใหม่ ร้อยละ 26.09 ไม่เคย

หัวหน้าหมวดวิชา ร้อยละ 52.08 มีวุฒิต่ำกว่าปริญญาตรี ร้อยละ 47.92 มีวุฒิต่ำกว่าปริญญาตรี ปริญญาโทไม่มีเลย ในด้านการปฏิบัติงาน พบว่า ร้อยละ 14.57 ปฏิบัติงานมาแล้วต่ำกว่า 1 ปี ร้อยละ 20.84 ปฏิบัติงานมาแล้ว 1 - 3 ปี ร้อยละ 22.91 ปฏิบัติงานมาแล้ว 3 - 5 ปี และร้อยละ 41.68 ปฏิบัติงานมาแล้ว 5 ปีขึ้นไป ในด้านการเข้าร่วมประชุมสัมมนาหรืออบรมเกี่ยวกับงานในหน้าที่ตามหลักสูตร ใหม่ พบว่า ร้อยละ 79.72 เคยเข้าร่วมประชุมสัมมนาหรืออบรมเกี่ยวกับงานในหน้าที่ตามหลักสูตรใหม่ ร้อยละ 20.83 ไม่เคย

อาจารย์ผู้สอน ร้อยละ 23.93 มีวุฒิต่ำกว่าปริญญาตรี ร้อยละ 72.94 มีวุฒิปริญญาตรี และร้อยละ 3.53 มีวุฒิปริญญาโท ในด้านการปฏิบัติงาน พบว่า ร้อยละ 28.23 ปฏิบัติงานมาแล้วต่ำกว่า 1 ปี ร้อยละ 23.53 ปฏิบัติงานมาแล้ว 1 - 3 ปี ร้อยละ 25.89 ปฏิบัติงานมาแล้ว 3 - 5 ปี และ ร้อยละ 22.35 ปฏิบัติงานมาแล้ว 5 ปีขึ้นไป ในด้านการเข้าร่วมประชุมสัมมนาหรืออบรมเกี่ยวกับงานใน หน้าที่ตามหลักสูตรใหม่ พบว่า ร้อยละ 43.53 เคยเข้าร่วมประชุมสัมมนาหรืออบรมเกี่ยวกับงานในหน้าที่ ตามหลักสูตรใหม่ ร้อยละ 56.47 ไม่เคย

เจ้าหน้าที่ต่าง ๆ ร้อยละ 23.07 มีวุฒิต่ำกว่าปริญญาตรี ร้อยละ 46.14 มีวุฒิปริญญาตรี และร้อยละ 30.79 มีวุฒิปริญญาโท ในด้านการปฏิบัติงาน พบว่า ร้อยละ 19.24 ปฏิบัติงานมาแล้ว ต่ำกว่า 1 ปี ร้อยละ 57.69 ปฏิบัติงานมาแล้ว 1 - 3 ปี ร้อยละ 7.69 ปฏิบัติงานมาแล้ว 3 - 5 ปี และร้อยละ 15.38 ปฏิบัติงานมาแล้ว 5 ปีขึ้นไป ในด้านการเข้าร่วมประชุมสัมมนาหรืออบรมเกี่ยวกับงาน ในหน้าที่ตามหลักสูตรใหม่ พบว่า ร้อยละ 73.07 เคยเข้าร่วมประชุมสัมมนาหรืออบรมเกี่ยวกับงานในหน้าที่ ตามหลักสูตรใหม่ ร้อยละ 26.93 ไม่เคย

ข. ปัญหาการไร้อัตถักสูตร

เกี่ยวกับปัญหาการไร้อัตถักสูตรของผู้ตอบแบบสอบถาม พิจารณารูปปัญหาเหล่านั้นแยกออก ตามประเภทของผู้ตอบได้ดังต่อไปนี้

1. ผู้บริหาร จากคำตอบของผู้บริหาร พบว่า ปัญหาเกี่ยวกับความเพียงพอของจำนวนบุคคล ที่จะรับผิดชอบงานนั้นอยู่ในระดับค่อนข้างสูงมาก รองลงมาคือปัญหาเกี่ยวกับความเพียงพอของหนังสือหลักสูตร และเอกสารชุดคู่มือประกอบหลักสูตร การกำหนดนโยบายร่วมกันระหว่างโรงเรียนในกลุ่ม การจัดโปรแกรม การเรียนให้สอดคล้องกับสภาพของท้องถิ่นตามลำดับ

2. หัวหน้าหมวดวิชา แยกรายละเอียดได้ดังนี้

2.1 หัวหน้าหมวดวิชาภาษาไทย

วิธีสอนที่หัวหน้าหมวดวิชาได้แนะนำให้อาจารย์ในหมวดวิชามากที่สุดคือ การฝึกทักษะ ร่องลงมาคือการบรรยาย การแบ่งกลุ่มคนควา และการแก้ปัญหาตามลำดับ

วิธีวัดผลที่หัวหน้าหมวดวิชาได้แนะนำให้อาจารย์ในหมวดวิชามากที่สุด คือ การสอบข้อเขียนแบบอัตนัยและแบบปรนัยมากที่สุด ร่องลงมาคือการตรวจผลงาน การสอบภาคปฏิบัติ และการสังเกตตามลำดับ

บุคลากรที่ออกข้อสอบและให้ระดับคะแนน ได้แก่อาจารย์ผู้สอนเป็นส่วนใหญ่ ปัญหาการใช้หลักสูตรที่อยู่ในระดับสูงมาก มี 8 ปัญหา เรียงลำดับจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้

ลำดับที่ 1 คือ การจัดหาอุปกรณ์การสอนที่จำเป็นเพื่อใช้ในแต่ละรายวิชา

ลำดับที่ 2 มี 7 ปัญหาคือ ความเพียงพอของงบประมาณที่ได้รับในการดำเนินงานของหมวดวิชา การร่วมกับกลุ่มโรงเรียนจัดการประชุมสัมมนา หรืออบรมอาจารย์ให้เข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรใหม่ การจัดทำบทความต่อเนื่องของวิชาต่าง ๆ การเปิดวิชาเลือกในหมวดวิชา ความเพียงพอของจำนวนอาจารย์กับจำนวนวิชาที่เปิดสอน ความเพียงพอของแบบเรียนของนักเรียน การจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมทางด้านวิชาการของหมวดวิชา

2.2 หัวหน้าหมวดวิชาสังคมศึกษา

วิธีสอนที่หัวหน้าหมวดวิชาได้แนะนำให้อาจารย์ในหมวดวิชามากที่สุดคือ การอภิปราย ร่องลงมาคือการแบ่งกลุ่มคนควา และการศึกษานอกสถานที่

วิธีวัดผลที่หัวหน้าหมวดวิชาได้แนะนำให้อาจารย์ในหมวดวิชามากที่สุด คือ การสอบข้อเขียนแบบอัตนัย และการสอบข้อเขียนแบบปรนัย ร่องลงมาคือ การสอบข้อเขียนแบบอัตนัยและปรนัย และการตรวจผลงาน

บุคลากรที่ออกข้อสอบและให้คะแนนได้แก่อาจารย์ผู้สอนเป็นส่วนใหญ่ ปัญหาการใช้หลักสูตรที่อยู่ในระดับสูงมาก มี 8 ปัญหา เรียงลำดับจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้

- ลำดับที่ 1 การจัดหาอุปกรณ์การสอนที่จำเป็นเพื่อใช้ในแต่ละรายวิชา
 ลำดับที่ 2 ความเพียงพอของจำนวนอาจารย์กับจำนวนวิชาที่เปิดสอนในหมวด
 ลำดับที่ 3 การร่วมกับกลุ่มโรงเรียนจัดการประชุมสัมมนา หรืออบรมให้

เข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรใหม่

ลำดับที่ 4 การเปิดสอนรายวิชาต่าง ๆ ตามโปรแกรม

ลำดับที่ 5 มี 2 ปัญหา คือ ความเพียงพอของเวลา กับเนื้อหาในแต่ละ

รายวิชา ความรู้ความสามารถของอาจารย์ที่สอนในแต่ละรายวิชา ความเพียงพอของแบบเรียนของนักเรียน

2.3 หัวหน้าหมวดวิชาพลานามัย

วิธีสอนที่หัวหน้าหมวดวิชาได้แนะนำให้อาจารย์ในหมวดวิชามากที่สุด คือ การบรรยาย การแบ่งกลุ่มกันค้นคว้า การฝึกทักษะ การฝึกปฏิบัติและการอภิปราย วิธีสอนอื่น ๆ ได้แนะนำบ้างเล็กน้อย

วิธีวัดผลที่หัวหน้าหมวดวิชาได้แนะนำให้อาจารย์ในหมวดวิชามากที่สุด คือ การสอบภาคปฏิบัติ รองลงมาคือการตรวจผลงาน และการสอบข้อเขียนแบบ

บุคลากรที่ออกข้อสอบและให้ระดับคะแนนให้แก่อาจารย์ผู้สอนเป็นส่วนใหญ่ ปัญหาการใช้หลักสูตรที่อยู่ในระดับสูงมากมี 5 ปัญหา เรียงตามลำดับจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้

ลำดับที่ 1 การเปิดวิชาเลือกในหมวดวิชา

ลำดับที่ 2 มี 2 ปัญหา คือ การร่วมกับกลุ่มโรงเรียนจัดการประชุมสัมมนา

อาจารย์ให้เข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรใหม่

ลำดับที่ 3 ความเพียงพอของจำนวนอาจารย์กับจำนวนวิชาที่เปิดสอนในหมวด

ลำดับที่ 4 มี 2 ปัญหา คือ การเปิดสอนรายวิชาต่าง ๆ ตามโปรแกรม

ความเพียงพอของแบบเรียนของนักเรียน

2.4 หัวหน้าหมวดวิชาวิทยาศาสตร์

วิธีสอนที่หัวหน้าหมวดวิชาได้แนะนำให้อาจารย์ในหมวดไข่มากที่สุด คือ การปฏิบัติการในห้องทดลอง รองลงมาคือ การบรรยาย การสาธิต การแบ่งกลุ่มถกเถียง การศึกษา นอกสถานที่ และการแก้ปัญหาตามลำดับ

วิธีวัดผลที่มากที่สุดคือ การตรวจผลงาน และการสอบข้อเขียนแบบอัตนัยและปรนัย รองลงมาคือ การสอบภาคปฏิบัติ

บุคลากรที่ออกข้อสอบและให้ระดับคะแนนได้แก่อาจารย์ผู้สอนเป็นส่วนใหญ่ ปัญหาการใช้หลักสูตรที่อยู่ในระดับสูงมากมี 5 ปัญหา เรียงลำดับจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้

ลำดับที่ 1 มี 2 ปัญหาคือ ความเพียงพอของงบประมาณที่ได้รับในการดำเนินงานในหมวดวิชา และ การจัดอุปกรณ์การสอนที่จำเป็นเพื่อใช้ในแต่ละรายวิชา

ลำดับที่ 2 คือ การร่วมกับกลุ่มในโรงเรียนจัดการประชุมสัมมนา หรืออบรม อาจารย์ให้เข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรใหม่

ลำดับที่ 3 มี 2 ปัญหาคือ การเปิดวิชาเลือกในหมวดวิชา และการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมทางค่านิยมวิชาการของหมวดวิชา

2.5 หัวหน้าหมวดวิชาคณิตศาสตร์

วิธีสอนที่หัวหน้าหมวดวิชาคณิตศาสตร์ได้แนะนำให้อาจารย์ในหมวดไข่มากที่สุด คือ การแก้ปัญหา รองลงมาคือ การฝึกทักษะ ส่วนวิธีสอนอื่น ๆ ได้แนะนำบ้างเล็กน้อย

วิธีวัดผลที่หัวหน้าหมวดวิชาได้แนะนำให้อาจารย์ในหมวดไข่มากที่สุด คือ การตรวจผลงาน และการสอบข้อเขียนแบบอัตนัยและปรนัย รองลงมาคือ การสังเกตและการสอบปากเปล่า บุคลากรที่ออกข้อสอบ และให้ระดับคะแนนได้แก่อาจารย์ผู้สอนเป็นส่วนใหญ่ ปัญหาการใช้หลักสูตรที่อยู่ในระดับสูงมาก มี 3 ปัญหา เรียงลำดับจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้

ไปหาน้อยได้ดังนี้

ลำดับที่ 1 คือ การจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมทางค่านิยมวิชาการของหมวดวิชา

ลำดับที่ 2 คือ การรวมกันกลุ่มโรงเรียนจัดการประชุมสัมมนาหรืออบรม
 อาจารย์ให้เข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรใหม่

ลำดับที่ 3 คือ การเปิดสอนรายวิชาต่าง ๆ ตามโปรแกรม

2.6 หัวหน้าหมวดวิชาภาษาอังกฤษ

วิธีสอนที่หัวหน้าหมวดวิชาได้แนะนำให้อาจารย์ในหมวดใหม่มากที่สุดคือ การฝึก
 ทักษะ ส่วนวิธีสอนอื่น ๆ ได้แนะนำบ้างเล็กน้อย

วิธีวัดผลที่หัวหน้าหมวดวิชาได้แนะนำให้อาจารย์ในหมวดใหม่มากที่สุดคือ
 การสอบปากเปล่า การตรวจผลงาน และการสอบข้อเขียนแบบอัตนัย และ ประเมิน

บุคลากรที่ออกข้อสอบและให้ระดับคะแนนให้แก่อาจารย์ผู้สอนเป็นส่วนใหญ่
 ปัญหาการใช้หลักสูตรที่อยู่ในระดับสูงมาก มี 9 ปัญหา เรียงลำดับจากมาก
 ไปหาน้อยได้ดังนี้

ลำดับที่ 1 มี 2 ปัญหาคือ ความเพียงพอของแบบเรียนของนักเรียนใน
 หมวดวิชา และ การจัดหาอุปกรณ์การสอนที่จำเป็นเพื่อใช้ในแต่ละรายวิชา

ลำดับที่ 2 คือ ความเพียงพอของจำนวนอาจารย์กับจำนวนวิชาที่เปิดสอน
 ในหมวด

ลำดับที่ 3 คือ ความสอดคล้องของประมวลการสอนกับหลักสูตรในแต่ละ
 รายวิชา

ลำดับที่ 4 คือ การจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมทางค่านิยมวิชาการของหมวดวิชา

ลำดับที่ 5 มี 4 ปัญหาคือ ความร่วมมือของอาจารย์ในหมวดเพื่อ
 ปฏิบัติงานหลักสูตรใหม่ ความเพียงพอของงบประมาณที่ได้รับในการดำเนินงานในหมวดวิชา การเปิดสอน
 รายวิชาต่าง ๆ ตามโปรแกรม และ ความรู้ความสามารถของอาจารย์ในการจัดระดับคะแนน

2.7 หัวหน้าหมวดวิชาศิลปศึกษา

วิธีสอนที่หัวหน้าหมวดวิชาได้แนะนำให้อาจารย์ในหมวดใหม่มากที่สุดคือ
 การฝึกทักษะ และการฝึกปฏิบัติ ส่วนวิธีสอนอื่น ๆ ได้แนะนำบ้างเล็กน้อย

วิธีวัดผลที่หัวหน้าหมวดวิชาได้แนะนำให้อาจารย์ในหมวดวิชามากที่สุด คือ
 การสอบภาคปฏิบัติ ส่วนวิธีอื่น ๆ ใช้บ้างเล็กน้อย
 บุคลากรที่ออกข้อสอบ และให้ระดับคะแนนให้แก่อาจารย์ผู้สอนเป็นส่วนใหญ่
 ปัญหาการใช้หลักสูตรที่อยู่ในระดับสูงมาก มี 2 ปัญหา เรียงลำดับจากมากไป
 น้อยได้ดังนี้

ลำดับที่ 1 คือ ความเพียงพอของอาจารย์กับจำนวนวิชาที่เปิดสอน และ
 ความเพียงพอของแบบเรียนของนักเรียน

2.8 หัวหน้าหมวดวิชาศิลปปฏิบัติ

วิธีสอนที่หัวหน้าหมวดวิชาได้แนะนำให้อาจารย์ในหมวดวิชามากที่สุด คือ
 การฝึกทักษะ การฝึกปฏิบัติ และการสาธิต ส่วนวิธีสอนอื่น ๆ ได้แนะนำบ้างเล็กน้อย

วิธีวัดผลที่หัวหน้าหมวดวิชาได้แนะนำให้อาจารย์ในหมวดวิชามากที่สุด คือ
 การสอบภาคปฏิบัติ รองลงมาคือ การตรวจผลงาน ส่วนวิธีสอบอื่น ๆ ได้แนะนำบ้างเล็กน้อย
 บุคลากรที่ออกข้อสอบและให้ระดับคะแนนให้แก่อาจารย์ผู้สอนเป็นส่วนใหญ่
 ปัญหาการใช้หลักสูตรที่อยู่ในระดับสูงมาก มี 3 ปัญหา เรียงลำดับจากมากไป
 น้อยได้ดังนี้

ลำดับที่ 1 คือ การจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมทางด้านวิชาการของหมวดวิชา

ลำดับที่ 2 คือ การจัดหาอุปกรณ์การสอนที่จำเป็นเพื่อใช้ในแต่ละรายวิชา

ลำดับที่ 3 คือ ความเพียงพอของแบบเรียนของนักเรียนในหมวดวิชา

3. อาจารย์ แยกรายละเอียดได้ดังต่อไปนี้

3.1 หมวดวิชาภาษาไทย

วิธีสอนที่อาจารย์ใช้มากที่สุดคือ การบรรยายและการฝึกทักษะ
 ร่องลงมาคือการแบ่งกลุ่มคนกว่า วิธีสอนอื่นๆใช้บ้างเล็กน้อย

วิธีวัดผลที่อาจารย์ใช้มากที่สุดคือ การตรวจผลงาน ร่องลงมาคือ
 การสังเกต การสอบข้อเขียนแบบอัตนัยและการสอบข้อเขียนแบบปรนัยตามลำดับ

บุคลากรที่ออกข้อสอบและให้ระดั้มคะแนน คืออาจารย์ผู้สอนเป็น
 ส่วนใหญ่

ปัญหาการใช้หลักสูตรที่อยู่ในระดับสูงมาก มี 6 ปัญหา เรียงลำดับ
 จากมากไปหาน้อยได้ดังนี้

ลำดับที่ 1. มี 2 ปัญหา คือ ความเพียงพอของเวลาที่จะให้นักเรียน
 คนกว่าและความเพียงพอของหนังสืออ่านประกอบในวิชาวรรณคดี

ลำดับที่ 2. คือการที่หลักสูตรใหม่มีไ้แบ่งเนื้อหาวิชาวรรณคดีในวิชา
 ภาษาไทยที่ ในวิชาบังคับยังคงเป็น เนื้อหาวิชาอย่างชัดเจน

ลำดับที่ 3. คือเนื้อหาวิชาที่กำหนดไว้ในหลักสูตรกับเวลาที่ใช้สอน

ลำดับที่ 4. มี 2 ปัญหาคือ การเขียนจุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรม
 และการฝึกทักษะทั้ง 4 ในช่วงของการใช้ภาษาทุกคาบเวลา

ลำดับที่ 5. คือการประเมินผลให้ครบทั้ง 4 ทักษะ

ลำดับที่ 6. คือ การสอนวิชาหลักภาษา กับวรรณคดีให้สัมพันธ์กัน

3.2 หมวดวิชาสังคมศึกษา

วิธีสอนที่อาจารย์ใช้มากที่สุดคือ การบรรยาย ร่องลงมาคือ
 การอภิปรายและการแบ่งกลุ่มคนกว่า

วิธีวัดผลที่อาจารย์ใช้มากที่สุดคือ การตรวจผลงาน ร่องลงมาคือ

การสอนแบบเขียนแบบอักษรมัดและปรับและการสังเกต ตามลำดับ

ใหญ่

บุคลากรที่ออกข้อสอบและให้ระดับคะแนนคือ อาจารย์ผู้สอนเป็นส่วน

ปัญหาการใช้หลักสูตรที่อยู่ในระดับสูงมากมี 5 ปัญหา เรียงลำดับจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้

- ลำดับที่ 1. คือความเพียงพอของเวลาที่จะให้นักเรียนค้นคว้า
- ลำดับที่ 2. คือการหาหลักฐานในสังคมมาใช้ในการสอน
- ลำดับที่ 3. มี 2 ปัญหาคือความซ้ำซ้อนของเนื้อหาในแต่ละรายวิชา และการสอนให้นักเรียนเข้าใจและรู้จักวิธีแก้ปัญหของสังคม

ลำดับที่ 4. คือการเขียนจุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรม

3.3 หมวดวิชาศึกษานาถนอม

วิธีสอนที่อาจารย์ใช้มากที่สุดคือการบรรยายและการฝึกปฏิบัติ รองลงมาคือการฝึกทักษะและการแบ่งกลุ่มค้นคว้า

วิธีวัดผลที่อาจารย์ใช้มากที่สุดคือการสอบภาคปฏิบัติและการตรวจงาน รองลงมาคือการสังเกต

ใหญ่

บุคลากรที่ออกข้อสอบและให้ระดับคะแนนคืออาจารย์ผู้สอนเป็นส่วน

ปัญหาการใช้หลักสูตรที่อยู่ในระดับสูงมากมี 2 ปัญหาคือ ปัญหาเกี่ยวกับความเพียงพอของเวลาที่จะให้นักเรียนค้นคว้าและความเพียงพอของวัสดุอุปกรณ์และเครื่องมือที่ใช้ในแต่ละรายวิชาที่เปิดสอน

3.4 หมวดวิชาวิทยาศาสตร์

วิธีสอนที่อาจารย์ใช้มากที่สุดคือการบรรยาย รองลงมาคือ การปฏิบัติการในห้องทดลอง ส่วนวิธีอื่นๆใช้บ้างเล็กน้อย

วิธีวัดผลที่อาจารย์ใช้มากที่สุดคือการ สอดถามปฏิบัติและการตรวจผลงาน
 รองลงมาคือการสอบข้อเขียนแบบอัตนัยและปรนัย และการสังเกตความค้ำ
 บุกผลการที่ออกข้อสอบและให้ระคับคะแนนคืออาจารย์ ผู้สอนเป็นส่วนใหญ่
 ปัญหาการใช้หลักสูตรที่อยู่ในระดับสูงมากมี 7 ปัญหา เรียงลำดับจากมากไป
 นาน้อยได้ดังนี้

ลำดับที่ 1. มี 8 ปัญหาคือการ เขียนจุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรม ความเรียง
 พอดีจะให้ฝึกเรียน คำนวณ และการใช้เครื่องมื้ประกอบการสอนวิชาศาสตร์

ลำดับที่ 2 มี 2 ปัญหาคือเนื้อหาวิชาที่กำหนดไว้ในหลักสูตรกับ เวลาที่ใช้สอน
 และการสอดถามปฏิบัติและภาคปฏิบัติ

ลำดับที่ 3. คือความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตร

ลำดับที่ 4. คือการจ้กระคับคะแนน

ลำดับที่ 5. คือความเป็นลำดับต่อเนื่องของเนื้อหาวิชาวิทยาศาสตร์

ในแต่ละรายวิชา

3.5 หมวดวิชาคณิตศาสตร์

วิธีสอนที่อาจารย์ใช้มากที่สุดคือการบรรยาย รองลงมาคือการฝึกทักษะ
 และการแก้ปัญหาตามลำดับ

วิธีวัดผลที่อาจารย์ใช้มากที่สุดคือการ สังเกตและการตรวจผลงาน รอง
 ลงมาคือการสอบข้อเขียนแบบอัตนัยและปรนัย

บุคลากรที่ออกข้อสอบและให้ระคับคะแนนคืออาจารย์ผู้สอนเป็นส่วนใหญ่
 ปัญหาการใช้หลักสูตรที่อยู่ในระดับสูงมาก มี 3 ปัญหา เรียงลำดับจาก
 มากไปหาน้อยได้ดังนี้

ลำดับที่ 1. คือความรู้พื้นฐานของนักเรียนและการ เกิดปัญหาในการ เรียน

ลำดับที่ 2. คือความเพียงพอของ เวลาที่ใช้ในการตรวจงานของนักเรียน

ลำดับที่ 3. คือความเพียงพอของ เวลาที่จะให้นักเรียนทำแบบฝึกหัด

3.6 หมวดวิชาภาษาอังกฤษ

วิธีสอนที่อาจารย์ใช้มากที่สุดคือการบรรยาย รองลงมาคือการฝึกทักษะการแบ่งกลุ่มคนควาและการให้ทองจำ ตามลำดับ

วิธีวัดผลที่อาจารย์ใช้มากที่สุดคือ การสอบข้อเขียนแบบอัตนัยและปรนัย รองลงมาคือ การสังเกต และการตรวจผลงาน

บุคลากรที่ออกข้อสอบและให้ระดับคะแนน คืออาจารย์ผู้สอนเป็นส่วนใหญ่

ปัญหาการใช้หลักสูตรที่อยู่ในระดับสูงมากมี 4 ปัญหา

ลำดับที่ 1 มี 3 ปัญหา คือ การจัดเนื้อหาวิชา เพื่อให้นักเรียนสามารถนำไปใช้ในชีวิตรประจำวัน ความเพียงพอของเวลาที่จะให้นักเรียนค้นคว้า และการประเมินผลให้ครบทั้ง 4 ทักษะ

ลำดับที่ 2 คือ การบังคับให้นักเรียนสอบผ่านในแต่ละรายวิชาก่อนที่จะเรียนวิชาอื่นต่อไป

3.7 หมวดวิชา ศิลปศึกษา

อาจารย์ในหมวดวิชานี้ใช้วิธีสอนแตกต่างกันออกไป ซึ่งได้แก่ การบรรยาย การแบ่งกลุ่มคนควา การฝึกทักษะ การแก้ปัญหา การฝึกปฏิบัติ การสาธิตและการสอนแบบโครงการ

วิธีวัดผลที่อาจารย์ใช้มากที่สุดคือการสอบภาคปฏิบัติ วิธีอื่นๆใช้บ้างเล็กน้อย

บุคลากรที่ออกข้อสอบและให้ระดับคะแนนคืออาจารย์ผู้สอนเป็นส่วนใหญ่ ปัญหาการใช้หลักสูตรที่อยู่ในระดับสูงมากมี 4 ปัญหา เรียงลำดับจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้

ลำดับที่ 1 มี 2 ปัญหาคือเนื้อหาวิชาที่กำหนดไว้ในหลักสูตรกับเวลาที่ใช้สอน

ลำดับที่ 2 มี 2 ปัญหาคือความสัมพันธ์ของเนื้อหาวิชา กับศิลป์ในท้องถิ่น

3.8 หมวดวิชาศิลปศึกษา

วิธีสอนที่อาจารย์ในหมวดวิชามากที่สุดคือวิธีบรรยาย รองลงมาคือการแบ่งกลุ่ม
คนควา การอภิปราย และการฝึกปฏิบัติตามลำดับ

วิธีวัดผลที่อาจารย์ใช้มากที่สุดคือ การสอบภาคปฏิบัติ รองลงมาคือการตรวจล
งาน วิธีอื่นๆใช้บ้างเล็กน้อย

บุคลากรที่ออกข้อสอบและให้ระดับคะแนน คืออาจารย์ผู้สอนเป็นส่วนใหญ่
ปัญหาการใช้หลักสูตรที่อยู่ในระดับสูงมากมี 6 ปัญหา เรียงลำดับจากมากไป
หาน้อยได้ดังนี้

ลำดับที่ 1 มี 2 ปัญหาคือ ความเพียงพอของเวลาที่จะให้นักเรียนฝึกปฏิบัติ
และจำนวนนักเรียนที่เลือกเรียนในแต่ละรายวิชา

ลำดับที่ 2 มี 2 ปัญหาคือ ความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรและการ
เปิดสอนวิชาชีพต่างๆ เพื่อสนองความต้องการของท้องถิ่น

ลำดับที่ 3 การเขียนจุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรม

ลำดับที่ 4 การนำทรัพยากรในท้องถิ่นมาใช้ให้เป็นประโยชน์ต่อการเรียนการ
สอน

4. เจาหน้าที่ฝ่ายต่างๆ แยกรายละเอียดได้ดังต่อไปนี้

4.1 เจาหน้าที่แนะแนว มีปัญหาการใช้หลักสูตรอยู่ในระดับสูงมาก 3 ปัญหา เรียง
ลำดับจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้

ลำดับที่ 1 มี 2 ปัญหาคือ ความเพียงพอของจำนวนบุคลากร และการจัดสถานที่
โดยเฉพาะในการให้บริการแนะแนวนักเรียน

ลำดับที่ 2 คือการให้ข้อมูลของบุคลากรในโรงเรียน เพื่อการแนะแนว

4.2 เจาหน้าที่ทะเบียนมีปัญหาการใช้หลักสูตรอยู่ในระดับสูงมาก 2 ปัญหา เรียง
ลำดับจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้

ลำดับที่ 1 คือ ความเพียงพอของบุคลากรที่ทำงานทะเบียน

ลำดับที่ 2 คือ ระยะเวลาที่ใช้ในการลงทะเบียน

4.3 เจาหน้าที่วัดผลการศึกษามีปัญหาการใช้หลักสูตรอยู่ในระดับสูงมาก 2 ปัญหา เรียงลำดับจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้

ลำดับที่ 1 คือ ระยะเวลาที่กำหนดให้อาจารย์ส่งผลการเรียน

ลำดับที่ 2 คือ ความเพียงพอของบุคลากรที่ทำงานคานการวัดผล

4.4 เจาหน้าที่ห้องสมุด มีปัญหาการใช้หลักสูตรอยู่ในระดับสูงมาก 6 ปัญหา เรียงลำดับจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้

ลำดับที่ 1 คือ จำนวนหนังสือประกอบการเรียนตามหลักสูตรใหม่

ลำดับที่ 2 คือ งบประมาณที่ได้รับในการดำเนินงานห้องสมุด

ลำดับที่ 3 มี 2 ปัญหาคือ ขนาดของห้องสมุดต่อจำนวนผู้ใช้ และความเพียงพอของเครื่องมือเครื่องใช้ในการดำเนินงานห้องสมุด

ลำดับที่ 4 คือ ความเพียงพอของจำนวนบุคลากรที่ทำงานห้องสมุด

ลำดับที่ 5 คือ การจัดบริการห้องสมุดให้เหมาะสมกับหลักสูตร

สรุปโดยรวมแล้วจะเห็นว่าปัญหาในด้านต่างๆมีดังต่อไปนี้คือ

บุคลากร พบว่ามีการขาดแคลนบุคลากรเหล่านี้คือ

1. อาจารย์ผู้สอนในหมวดวิชาภาษาไทย สังคมศึกษา ภาษาอังกฤษ ศิลปะศึกษา อาจารย์ที่มีอยู่ขณะนี้ มีความรู้ความสามารถไม่ตรงกับรายวิชาที่สอน กอความยุ่งยากในการบริหารหลักสูตร และซ้ำร้ายกว่านั้น อาจารย์ผู้สอนถึงร้อยละ 56.47 ไม่เคยเข้าร่วมประชุมสัมมนาหรืออบรมเกี่ยวกับงานในหน้าที่ตามหลักสูตรใหม่เลย ส่วนผู้บริหารโรงเรียน หัวหน้าหมวดวิชา และเจ้าหน้าที่ตางๆนั้น ส่วนใหญ่ไม่เคยเข้าร่วมประชุมสัมมนาหรือได้รับการอบรมแล้ว

2. เจาหน้าที่ทั้ง 4 ฝ่าย

วัตถุประสงค์และสถานที่ มีปัญหาเกี่ยวกับความไม่เพียงพอของห้องพิเศษ วัตถุประสงค์ที่จำเป็น ในทุกหมวดวิชา และเจ้าหน้าที่ทั้ง 4 ฝ่ายนั้น ก็มีปัญหาคำนวณอย่างมาก กล่าวคือ เจ้าหน้าที่แนะแนว เจ้าหน้าที่วัดผลและเจ้าหน้าที่ห้องสมุด ชาติสถานที่ เจ้าหน้าที่ทะเบียนขาดแบบฟอร์มและวัสดุอื่น ๆ ที่ใช้ในการลงทะเบียน และยังปรากฏว่า เจ้าหน้าที่ห้องสมุดขาดแบบเรียนและหนังสืออ่านประกอบในห้องสมุด

เอกสารหลักสูตร มีปัญหาเกี่ยวกับการขาดแคลนเอกสารหลักสูตรทุกชนิด ซึ่งได้แก่ หลักสูตร คู่มือหลักสูตร ประมวลการสอน โครงการสอน หนังสืออ่านประกอบและคู่มือประเมินผลการเรียน เนื้อหาวิชา มีปัญหาเกี่ยวกับ (1) ความไม่เพียงพอของเวลาที่จะให้นักเรียนศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง (2) เวลาที่จำกัดเกินไปไม่พอกับการสอน (3) เนื้อหาบางวิชาไม่สอดคล้องกับความต้องการและความสนใจของชุมชน และนักเรียน โดยเฉพาะอย่างยิ่งในหมวดวิชาศิลปปฏิบัติ

งบประมาณ ปรากฏว่า มีปัญหาการขาดแคลนในทุก ๆ ด้านของการนำหลักสูตรไปใช้

อภิปรายและเสนอแนะ

จากการวิจัยครั้งนี้ พอจะสรุปได้ถึงปัญหาการใช้หลักสูตรมัธยมศึกษาคอนปลายฉบับพุทธศักราช 2518 ในเขตการศึกษา 9 ว่ามีอยู่มากมายหลายประการ ปัญหาต่าง ๆ เหล่านี้อาจมีสาเหตุต่าง ๆ กัน และควรมีการปรับปรุงแก้ไขตามสมควรแก่ระดับปัญหาต่าง ๆ เหล่านี้ดังต่อไปนี้

1. ในแง่ผู้บริหาร ผู้บริหารมีความเห็นว่า สิ่งที่เป็นปัญหาอย่างยิ่งในการใช้หลักสูตรฉบับนี้ในโรงเรียนของตน คือ ความขาดแคลนจำนวนบุคคลที่จะรับผิดชอบงาน ทำให้ทางโรงเรียนไม่สามารถจัดโปรแกรมการเรียนให้สอดคล้องกับสภาพของท้องถิ่น หรือความต้องการของนักเรียนได้ ปัญหาข้อนี้อาจมีสาเหตุมาจากหลายทางดังนี้

1.1 การจัดสรรอัตรากำลังจากผู้บริหารไม่มี กล่าวคือ โรงเรียนมีงานทำแต่ฝ่ายบริหารไม่จัดสรรอัตรากำลังมาให้ ตัวอย่างที่เห็นได้เด่นชัดคือ เจ้าหน้าที่แนะแนว เจ้าหน้าที่ทะเบียน เจ้าหน้าที่วัดผลการศึกษา และเจ้าหน้าที่ห้องสมุด เจ้าหน้าที่เหล่านี้มีความจำเป็นมากในโรงเรียนที่ใช้หลักสูตรแบบหน่วยกิต แต่ทางฝ่ายบริหารไม่จัดสรรอัตรากำลังมาให้ คำสั่งแต่งตั้งใด ๆ ที่เกี่ยวกับเจ้าหน้าที่เหล่านี้ยังไม่มี ทำให้การดำเนินงานในคานนี้เป็นไปอย่างขาดประสิทธิภาพ ก่อความหนักใจให้กับผู้บริหารอย่างยิ่ง

ปัญหาข้อนี้จะเห็นได้ว่าเป็นปัญหาที่ค่อนข้างซับซ้อน ทางฝ่ายบริหารน่าจะได้อรรถาธิบายคำสั่ง
เจ้าหน้าที่เหล่านี้มาให้ครบทุกโรงเรียน และกำหนดขอบเขตหน้าที่และความรับผิดชอบในการปฏิบัติงาน
ของเจ้าหน้าที่เหล่านี้ให้ทั่ว เพื่อความสะดวกและป้องกันปัญหาที่จะเกิดขึ้นในการปฏิบัติงาน

1.2 ไม่มีบุคลากร แม่ทางโรงเรียนจะมีอัตรากำลังอยู่แล้ว แต่ไม่มีบุคลากรในชุมชน
ที่มีความสามารถตามนั้น ทำให้ทางโรงเรียนต้องเอาอัตรากำลังจากที่อื่นมาทดแทน ปัญหาข้อนี้เคยมี
เช่น ทางโรงเรียนต้องถวญครูคนตรี แต่ไม่มีผู้ชำนาญทางคนตรีมาสมัคร อัตรานั้นก็ว่าง ทางโรงเรียนก็
ต้องเอาอัตรานั้นมารับสมัครครูคนอื่นต่อไป

1.3 ฝ่ายบริหารรับผู้มารับราชการ ไม่ตรงตามความประสงค์ของทางโรงเรียน เช่น
โรงเรียนมีครูวิทยาศาสตร์มากพออยู่แล้ว แต่ฝ่ายผู้บริหารก็ยังบรรจุครูวิทยาศาสตร์มาให้อีก ในขณะที่ครู
สอนเกษตรกรรมขาดแคลน ปัญหาข้อนี้อยู่ในระบบราชการนานมาแล้ว ครูใหญ่ไม่มีสิทธิมาเลือกครูด้วย
ตนเองอันที่จริงแล้ว ถ้าฝ่ายบริหารยอมให้ครูใหญ่มีสิทธิมาเลือกครูด้วยตนเองแล้ว แม่ว่าจะไม่มีผู้มาสมัคร
ในสาขาวิชาที่เขาต้องการ เขาก็อาจจะเลือกครูที่เขาขาดแคลนรองลงมาจากผู้มาสมัครได้ ไม่ใช่
เมื่อผู้มาสมัครในสาขาวิชาที่เขาต้องการ ไม่มีฝ่ายบริหารก็จัดครูสาขาวิชาใด ๆ ก็โลกภายในผู้บริหารถึง
ที่เคยปฏิบัติกันอยู่

1.4 บุคลากรที่มีอยู่ในโรงเรียนขาดประสิทธิภาพในการทำงาน โรงเรียนบางแห่ง
มีบุคลากรมาก แม้จะไม่มีความเหมาะสมครบกับงานทุกประเภท แต่ถ้าผู้บริหารได้นำบุคลากรเหล่านั้นมารับ
การอบรมเสียก่อนก็อาจจะช่วยให้เขาปฏิบัติงานในตำแหน่งที่เขาอยู่นั้นได้พอสมควร แต่ปรากฏว่าบุคลากร
ในโรงเรียนที่ไม่ได้รับการอบรมหรือประชุมสัมมนา เกี่ยวกับงานในหน้าที่อย่างมีประสิทธิภาพได้ ถึงแม้จะมี
กำลังคน แต่คนขาดประสิทธิภาพ ก็เท่ากับไม่มีคน เช่นเดียวกัน ถึงแม้จะหวังที่จะได้ให้บุคลากรเหล่านั้นได้
รับการอบรมหรือประชุมสัมมนาเกี่ยวกับงานที่ทำเสียโดยเร็ว

นอกจากปัญหาเกี่ยวกับการขาดแคลนบุคลากร ผู้บริหารยังถือว่าปัญหาที่อยู่ในระดับสูงอีกคือ
ปัญหาเกี่ยวกับการกำหนดนโยบายร่วมกันระหว่างโรงเรียนในกลุ่ม การทำคานนโยบายที่กลุ่มโรงเรียนรวม
กันกำหนดขึ้น และปัญหาเกี่ยวกับความเพียงพอของหนังสือหลักสูตร และ เอกสารชุดคู่มือประกอบหลักสูตร
เกี่ยวกับปัญหาการกำหนดนโยบายร่วมกันระหว่างโรงเรียนในกลุ่มและการทำคานนโยบายที่
กลุ่มโรงเรียนร่วมกันกำหนดขึ้นนั้น พบว่า ปัญหาที่เกิดขึ้นเป็นปัญหาในด้านการประสานงาน และความพร้อม

เพียงของโรงเรียนในกลุ่ม เนื่องจากกลุ่มโรงเรียนประกอบด้วยโรงเรียนต่าง ๆ กระจายกันอยู่ถึง 5 จังหวัด ระยะทางก็ห่างไกลกัน การจะประชุมปรึกษาหารือกันก็ทำไม่สะดวก การไปมาเสียเวลามาก ผู้เข้าประชุมก็ไม่สามารถจะตั้งหน้าตั้งตาไปได้อะไร

ปัญหาเกี่ยวกับความเพียงพอของหนังสือหลักสูตร และ เอกสารชุดคู่มือประกอบหลักสูตรนั้น เป็นปัญหาที่ควรได้รับการสนใจเป็นอย่างยิ่ง เพราะในการใช้หลักสูตรนั้น ถ้าผู้ใช้ยังไม่มีความเข้าใจหลักสูตรอย่างเพียงพอแล้ว การใช้หลักสูตรจะสัมฤทธิ์ผลอย่างสมบูรณ์ไม่ได้ หนังสือหลักสูตรและ เอกสารชุดคู่มือประกอบหลักสูตร จะช่วยให้ผู้ใช้หลักสูตร เข้าใจหลักสูตรอย่างเต็มที่ ไม่ว่าจะ เป็นจะมุ่งหมายของหลักสูตร เนื้อหาสาระ กระบวนการเรียน การสอน ตลอดจนการประเมินผลของหลักสูตร ดังนั้นควรที่จะได้เร่งรัดให้ผู้ที่ทำหน้าที่รับผิดชอบทางด้านนี้ผลิตหนังสือชุดนี้ออกมาให้ปริมาณพอเพียงและโดยรวดเร็ว แล้วดำเนินการแจกจ่ายให้ผู้ใช้หลักสูตรได้รับหนังสือดังกล่าวอย่างทั่วถึงโดยไว

2. ในแง่ของหัวหน้าหมวดวิชา และอาจารย์ผู้สอน แยกอภิปรายเป็นหมวดวิชาได้ดังต่อไปนี้

2.1 หมวดวิชาภาษาไทย หัวหน้าหมวดวิชาภาษาไทยเห็นว่า ปัญหาที่อยู่ในระดับสูงมากในหมวดวิชาคือ ปัญหาเกี่ยวกับการจัดหาอุปกรณ์การสอนที่จำเป็นเพื่อใช้ในแต่ละรายวิชา นอกจากนี้ก็มีปัญหาเกี่ยวกับความเพียงพอของแบบเรียนของนักเรียน การเปิดวิชาเลือกต่าง ๆ การจัดลำดับความต่อเนื่องของวิชาต่าง ๆ ในหมวดวิชา การจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมทางด้านวิชาการของหมวดวิชา คำตอบของหัวหน้าหมวดวิชา สอดคล้องกับคำตอบของอาจารย์ผู้สอน กล่าวคือ อาจารย์ผู้สอนนอกจากจะมองเห็นว่าปัญหาที่อยู่ในระดับสูงคือปัญหาเกี่ยวกับความเพียงพอของ เวลาที่จะให้นักเรียนคนคว่ำแล้ว ยังมีปัญหาเกี่ยวกับความพอเพียงของหนังสืออ่านประกอบในวิชาวรรณคดีของนักเรียนที่ห้องสมุด จัดบริการให้อีกด้วย ถ้าจะกล่าวโดยสรุปโดยยึดองค์ประกอบของหลักสูตรเป็นหลักจะพบว่า ในหมวดวิชาภาษาไทยมีปัญหาต่าง ๆ ดังนี้

ก. ในด้านจุดมุ่งหมาย พบว่า การเขียนจุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรมในการสอนวิชาภาษาไทย มีปัญหามาก เพราะวิชาภาษาไทยเป็นวิชาที่เกี่ยวกับจิตพิสัยอยู่มาก เป็นต้นว่า ต้องการให้ผู้เรียนมีความซาบซึ้งในรสวรรณคดี ดังนั้นเป็นต้น ในการเขียนจุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรม จึงเป็นไปได้ยาก

อนึ่ง การกำหนดชั่วโมงสอนฝึกทักษะทั้ง 4 คือ อ่าน พูกร ฟัง เขียนทุกชั่วโมงที่สอนภาษาไทย ก็มีปัญหามากเช่นกัน การฝึกทักษะให้ครบทั้ง 4 ภายใน 1 ชั่วโมงนั้นเสียเวลามากเกินไป และ

เนื้อหาวิชาที่สอนไม่ทัน ควรที่จะฝึกทักษะที่ละคำ ภายใน 1 ชั่วโมง ทักษะคำที่เหลือ... ภายในชั่วโมงต่อไปจะดีกว่า

ข. ในด้านเนื้อหา พบว่า เนื้อหาวิชาภาษาไทยมีมากเกินไป ไม่พอเหมาะกับ เวลา นอกจากนั้นยังพบว่า การที่หลักสูตรใหม่มีได้แบ่งเนื้อหาวิชาวรรณคดีไทยในรายวิชา บังคับ ออกเป็นแต่ละรายวิชาอย่างชัดเจนนั้น ก่อให้เกิดปัญหามา

ค. ในด้านการใช้หลักสูตรพบว่า ในการเปิดวิชาเลือกในหมวดวิชาภาษาไทย นั้นทำได้ยาก เพราะขาดครูที่ถนัดเฉพาะวิชา อุปกรณ์การสอนและแบบเรียนก็ไม่เพียงพอ

ง. ในด้านการวัดผล พบว่าการประเมินผลให้ครบทั้ง 4 ทักษะ ในวิชาภาษาไทยมีปัญหาสูงมาก

2.2 หมวดวิชาสังคมศึกษา จากคำตอบของหัวหน้าหมวดวิชาสังคมศึกษาพบว่า ปัญหาที่อยู่ในระดับสูงมากของหมวดวิชาสังคมศึกษา เป็นปัญหาเดียวกับปัญหาหัวหน้าหมวดวิชา ภาษาไทย คือปัญหาการจัดหาอุปกรณ์การสอน ที่จำเป็นเพื่อใช้ในแต่ละรายวิชา นอกจากนั้น ก็มี ปัญหาการขาดแคลนครู และปัญหาเกี่ยวกับการจัดการประชุมสัมมนาหรืออบรมอาจารย์ ให้เข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรใหม่ คำตอบของอาจารย์ผู้สอนนั้นเห็นว่า ปัญหาสูงมากในหมวด วิชาสังคมศึกษา เป็นปัญหาเกี่ยวกับเวลาที่จะให้นักเรียนค้นคว้า และการหาหลักฐานใน สังคมมาใช้ในการสอนวิชาสังคมศึกษา ถ้าจะสรุปโดยยึดองค์ประกอบของหลักสูตรเป็นหลัก จะพบว่าปัญหาต่างๆในหมวดวิชาสังคมศึกษา มีดังต่อไปนี้

ก. จุดมุ่งหมาย พบว่า มีปัญหามาก เพราะวิชาสังคมศึกษาเป็นวิชาที่เน้น พุทธิปัญญา เป็นส่วนใหญ่ มุ่งที่การจดจำเนื้อหาวิชา การเขียนจุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรม จึงเป็นไปได้ยาก

ข. เนื้อหาวิชา พบว่า เนื้อหาวิชามีความซ้ำซ้อนกันมาก และมีมากเกินไป จนสอนไม่ทันตามเวลาที่กำหนดให้

ค. การใช้หลักสูตรพบว่า การอบรมครูให้เข้าใจหลักสูตรใหม่ยังมีปัญหาสูง อาจเป็นเพราะว่ายังไม่มีเอกสารหลักสูตรที่ชัดเจนพอเพียง นอกจากนั้น ยังมีปัญหาเกี่ยวกับ

การขาดแคลนบุคลากร ทำให้ไม่สามารถเปิดวิชาเลือกได้อย่างเต็มที่ ประกอบกับมีการขาดแคลนแบบเรียน และอุปกรณ์การสอนอย่างมาก ปัญหาเหล่านี้ จึงทำให้การใช้หลักสูตรชาติประสิทธิผลอันควร

ง. การประเมินผล ไม่มีปัญหาใดๆ

2.3 หมวดวิชาพลานามัย มีปัญหาเกี่ยวกับการเปิดวิชาเลือก เนื่องจากการขาดแคลนครู และความเพียงพอของแบบเรียน นอกจากนี้ มีปัญหาเกี่ยวกับเวลาที่ให้นักเรียนค้นคว้าและความเพียงพอของวัสดุอุปกรณ์ และเครื่องกีฬา ในแต่ละรายวิชาที่เปิดสอน ภายใต้งบประมาณของหลักสูตรเป็นหลัก ปัญหาต่างๆในหมวดวิชาพลานามัยจะเป็นดังนี้

ก. จุดมุ่งหมาย ไม่มีปัญหาแต่อย่างใด

ข. เนื้อหาวิชา ไม่มีปัญหาด้านเนื้อหาวิชา

ค. การวัดผลหลักสูตร มีปัญหาด้านความเพียงพอของบุคลากรและแบบเรียนพร้อมด้วยสถานที่และวัสดุอุปกรณ์ ปัญหาข้อนี้ เนื่องมาจากวิชาพลานามัย เป็นวิชาใหม่ในหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย หลักสูตรเดิมไม่มี และการที่หลักสูตรเปิดสอนอย่างกระชั้นชิดเช่นนี้ ย่อมเป็นที่แน่นอนว่า ความพร้อมมีน้อย

ง. การประเมินผล หมวดนี้มีปัญหาด้านการประเมินผล เนื่องจากอาจารย์ผู้สอนไม่แน่ใจว่าจะใช้หลักเกณฑ์การประเมินผลแบบของศึกษานิเทศกรรมพลศึกษา หรือแบบของศึกษานิเทศกรรมสามัญศึกษา เพราะทั้งสองแบบไม่เหมือนกัน ก่อความยุ่งยากใจให้กับผู้สอน

2.4 หมวดวิชาวิทยาศาสตร์ พบว่า ปัญหาสูงสุดในหมวดวิชาวิทยาศาสตร์ เป็นปัญหาเดียวกับกับปัญหาสูงสุดในหมวดวิชาภาษาไทยและสังคมศึกษา คือ ปัญหาเกี่ยวกับการจัดหาอุปกรณ์ที่จำเป็นเพื่อใช้ในแต่ละรายวิชา และขาดงบประมาณในการดำเนินงานในหมวดวิชา ภายใต้งบประมาณของหลักสูตรเป็นหลัก ปัญหาต่างๆในหมวดวิชาวิทยาศาสตร์เป็นดังนี้

ก. จุดมุ่งหมาย พบว่า การเขียนจุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรม มีปัญหาสูงมาก

อาจจะเนื่องมาจากว่า ในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายนั้น ผู้สอนเน้นเนื้อหาวิชามาก เพราะต้องการให้เป็นพื้นฐานในการเรียนต่อไปในระดับอุดมศึกษา ไม่ต้องการเน้นพฤติกรรมของผู้เรียน

ข. เนื้อหาวิชามีมากเกินไปไม่พอเหมาะกับเวลา

ค. การใช้หลักสูตร การสอนภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติมีปัญหามาก เนื่องมาจากการขาดเครื่องมือประกอบการสอนวิทยาศาสตร์ ขาดงบประมาณที่ได้รับในการดำเนินงานในหมวดวิชา นอกจากนั้นยังมีปัญหาอีกว่า การสอนภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติไม่สัมพันธ์กัน บางโรงเรียนเปิดภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติคนละภาคการศึกษา

ง. การประเมินผลมีปัญหาในการจัดระดับคะแนน เนื่องจากการแบ่งคะแนนออกเป็นคะแนนงานระหว่างปี และสอบไล่ คะแนนภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติไม่แน่นอน

2.5 หมวดวิชาคณิตศาสตร์ ปัญหาของหมวดวิชานี้ เกี่ยวกับจุดมุ่งหมาย เนื้อหาวิชา และการประเมินผลไม่มี มีปัญหาเฉพาะการใช้หลักสูตร กล่าวคือ มีปัญหาเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมทางด้านวิชาการของหมวดวิชา และการเปิดสอนรายวิชาต่างๆ ตามโปรแกรม ปัญหาเกี่ยวกับพื้นฐานทางคณิตศาสตร์

2.6 หมวดวิชาภาษาอังกฤษ มีปัญหาเกี่ยวกับการขาดแคลนอุปกรณ์การสอนและแบบเรียน เวลาที่จะให้นักเรียนค้นคว้า ถ้าจะยึดองค์ประกอบของหลักสูตรเป็นหลัก ปัญหาในหมวดวิชานี้จะเป็นดังนี้

ก. จุดมุ่งหมาย ไม่เป็นปัญหาแต่อย่างใด

ข. เนื้อหาวิชา ไม่เหมาะสมกับการนำไปใช้ใน ชีวิตประจำวัน

ค. การใช้หลักสูตร มีปัญหาเกี่ยวกับการขาดแคลนสถานที่และอุปกรณ์ เป็นต้นว่า ห้องปฏิบัติการทางภาษา และเจ้าหน้าที่ ที่ชำนาญการใช้ และชอบชมอุปกรณ์ไม่มี นอกจากนั้นยังมีปัญหาเกี่ยวกับความเพียงพอของเวลาที่จะให้นักเรียนค้นคว้า และการบังคับให้นักเรียนสอบแผนในแต่ละรายวิชา ก่อนที่จะเรียนรายวิชาอื่นต่อไป ทำให้นักเรียนที่สอบไม่ผ่านวิชาภาษาอังกฤษ รายวิชาอื่นๆไม่สามารถเรียนจบได้ในเวลา 4 ภาคเรียน

ง. การประเมินผล มีปัญหาในด้านการประเมินผลให้ครบ 4 ทักษะ เช่นเดียวกับหมวดวิชาภาษาไทย

2.7 หมวดวิชาศิลปศึกษา มีปัญหาเฉพาะด้านการใช้หลักสูตร กล่าวคือมีการขาดครู ขาดห้องปฏิบัติการวิชาศิลปพร้อมวัสดุอุปกรณ์ ปัญหาอื่นที่น่าสนใจอีกปัญหาหนึ่งก็คือในการเรียนภาคปฏิบัติ นักเรียนต้องลงทุนเองซึ่งบางครั้ง นักเรียนก็ขาดแคลน สร้างความเดือดร้อนให้แก่ผู้ปกครอง ผู้สอนเองก็หนักใจ ดังนั้น โรงเรียนควรจะมีงบประมาณพิเศษ จัดหาอุปกรณ์ภาคปฏิบัติไว้ให้นักเรียนบ้าง

2.8 หมวดวิชาศิลปปฏิบัติ มีปัญหาที่คล้ายคลึงกับหมวดวิชาอื่น กล่าวคือ มีปัญหาด้านการเขียนจุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรม และการใช้หลักสูตร อาจจะเป็นเพราะว่าผู้สอนขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรใหม่ คู่มือครู หนังสือประกอบการเรียน หนังสือคนคว่านองฝึกงาน และวัสดุอุปกรณ์ในการฝึกงาน ยังมีไม่เพียงพอ การเปิดวิชาเลือกเพื่อสนองความต้องการของท้องถิ่นไม่สามารถกระทำได้

3. เจ้าหน้าที่ แยก คัดดังนี้

ก. เจ้าหน้าที่แนะแนว มีปัญหาในด้านการขาดแคลนห้องแนะแนวโดยเฉพาะต้องใช้ครูซึ่งมีงานด้านอื่นทำอยู่แล้ว นอกจากนี้ยังขาดสถานที่สำหรับแนะแนวอีกด้วย ในการแนะแนวนักเรียนนั้นพบปัญหาว่า นักเรียนไม่ยอมรับความเหมาะสมของตัวเอง ต้องการเข้ามหาวิทยาลัยอย่างเดียวจึงก่อให้เกิดปัญหาในด้านการเลือกโปรแกรมการเรียน การขอความร่วมมือจากคณะครูก็ไม่ได้ผลเท่าที่ควร

ข. เจ้าหน้าที่ทะเบียน มีปัญหาในคานขาดเจ้าหน้าที่ทะเบียนโดยเฉพาะต้องใช้ครูหรือเจ้าหน้าที่วัดผลมาทำ ระเบียบการต่างๆ เกี่ยวกับงานทะเบียนไม่ค่อยมี ทำให้งานชะงัก การลงทะเบียนก็ไม่เป็นไปตามกำหนด วัสดุในกองทะเบียนก็ไม่มีของตนเองเฉพาะ

ค. เจ้าหน้าที่วัดผลมีปัญหาเกี่ยวกับการขาดเจ้าหน้าที่วัดผลโดยเฉพาะ ระเบียบการวัดผลไม่ชัดเจน และไม่เพียงพอ ปัญหาบางอย่างไม่อาจตัดสินใจได้ ครูผู้สอนเองก็ไม่เข้าใจระเบียบการวัดผลแบบใหม่ จักระดับคะแนนไม่ถูกต้องตามหลักวิชาส่งคะแนนล่าช้า

ง. เจ้าหน้าที่ห้องสมุด มีปัญหาคานหนังสือตามหลักสูตรใหม่ไม่เพียงพอ หนังสือสำหรับรายวิชาต่างๆยังขาดผู้เรียบเรียงอีกเป็นจำนวนมาก นอกจากนั้นยังมีปัญหาเกี่ยวกับขนาดของห้องสมุดงบประมาณที่ได้รับในการดำเนินงานของห้องสมุด และจำนวนเจ้าหน้าที่ดำเนินงานห้องสมุด

กล่าวโดยสรุปแล้ว จะเห็นได้ว่าภารกิจหลักของกรมศึกษาตอนปลาย ฉบับพุทธศักราช 2518 ในเขตการศึกษา 9 จำเป็นจะต้องแก้ไขในด้านต่างๆดังต่อไปนี้

1. ความพร้อม ทั้งทางคานบุคคลากร อาคารสถานที่ วัสดุอุปกรณ์ ซึ่งจะเห็นได้อย่างชัดเจนว่า

ก. บุคคลากร มีบุคคลากรที่ยังไม่ได้รับการอบรม ประชุมหรือสัมมนาเกี่ยวกับหลักสูตรใหม่ถึงร้อยละ 30.01 การที่บุคคลากรยังไม่ได้รับการอบรมมีมากถึงขนาดนี้ ย่อมจะหวังให้เขาเข้าใจหลักสูตรใหม่ได้ยาก การกระทำเช่นนี้ ขัดกับหลักการเปลี่ยนแปลงหลักสูตรอย่างเห็นได้ชัด เพราะการเปลี่ยนแปลงหลักสูตรคือ การเปลี่ยนคน เปลี่ยนความเข้าใจ เปลี่ยนทัศนคติ และเปลี่ยนวิธีการทำงานของคน ถ้าคนไม่เปลี่ยนแล้ว แม้จะปรับปรุงแก้ไขหลักสูตรให้ได้อย่างไร หลักสูตรย่อมไม่สัมฤทธิ์ผล ดังนั้น หน่วยงานที่เกี่ยวข้องของจังหวัดควรจะได้ทำการอบรมบุคคลากรทั้งหมด ทั้งผู้บริหาร หัวหน้าหมวดวิชา อาจารย์ผู้สอน และเจ้าหน้าที่ภายในโรงเรียน ให้มีความรู้ความเข้าใจ และวิธีดำเนินงานของการบริหารหลักสูตรแบบใหม่โดยเร็วที่สุด ถ้าเขตการศึกษาจะสามารถทำได้ก็ควรรีบกระทำ

ข. อาคารสถานที่ และวัสดุอุปกรณ์ เนื่องจากหลักสูตรใหม่มีรายวิชาให้เลือกอย่างกว้างขวางมาก หมวดวิชาต่างๆย่อมต้องการอาคารสถานที่ และวัสดุอุปกรณ์แตกต่างกันออกไป แต่เนื่องจากหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลายเดิมมีการแบ่งสาย ดังนั้นการใ้สถานที่และวัสดุอุปกรณ์จึงแคบ เมื่อมีการใช้หลักสูตรใหม่อย่างรวดเร็วเช่นนี้ ทางโรงเรียนก็ไม่สามารถปรับตัวได้ทัน อย่างไรก็ตามถ้าผู้บริหารสามารถวางแผนใ้อาคารสถานที่และวัสดุอุปกรณ์มีอยู่อย่างฉลาด ก็น่าที่จะผ่อนคลายนปัญหาข้อนี้ลงไปได้บ้าง

2. การเร่งผลิตเอกสารเกี่ยวกับการใช้หลักสูตรให้เสร็จโดยเร็วที่สุด ซึ่งควรจะกระทำพร้อมๆกันไป กับการอบรมครูให้มีความรู้ความเข้าใจในหลักสูตรใหม่ เอกสารที่เขตการศึกษาควรเร่งผลิตก็คือ ประมวลการสอน และโครงการสอน

3. ส่งเสริมความสัมพันธ์ และความเข้าใจระหว่างโรงเรียนในกลุ่ม ควรจะได้กระทำอย่างรีบเร่ง เพื่อทางกลุ่มจะได้ให้ความช่วยเหลือซึ่งกันและกันโดยเร็วที่สุด โดยเฉพาะโรงเรียนที่อยู่ในกลุ่มเดียวกัน ถ้าหากทางกลุ่มสามารถให้ความช่วยเหลือกันได้ให้นักเรียนลงทะเบียนเรียนโรงเรียนอื่นที่เปิดสอนในรายวิชาที่ตนสนใจได้ โรงเรียนเดิมก็จะประหยัดบุคลากร สถานที่ และวัสดุอุปกรณ์ลงไปได้ เป็นการช่วยประหยัดงบประมาณอีกด้วย

ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีได้กระทำจุดใดจุดหนึ่งของการใช้หลักสูตรอย่างลึกซึ้ง โดยเหตุที่ว่าการใช้หลักสูตรเป็นงานที่กว้างขวางมาก ไม่อาจจะจำกัดขอบเขตให้แคบลงมาได้ และในการวิจัยก็มีปัญหาว่า เนื่องจากหลักสูตรฉบับนี้ เพิ่งจะประกาศใช้เพียงปีการศึกษาเดียว ยังใช้หลักสูตรนี้ไม่เต็มโครงการ ปัญหาบางอย่างอาจจะยังไม่เกิดขึ้น ทำให้การวิจัยครั้งนี้ยังค้นพบไม่ทั่วถึง อย่างไรก็ตามผู้วิจัยได้พิจารณาเห็นว่าไม่มีหน่วยงานใดทำการวิจัยเรื่องนี้เลย ผู้วิจัยจึงได้เลือกเรื่องนี้มาทำการวิจัย โดยหวังว่าข้อมูลที่ได้มาจะมีประโยชน์ต่อการศึกษา โดยเฉพาะเขตการศึกษา ๑ ในการจัดการศึกษาอยู่บ้างไม่มากนัก

สำหรับผู้ที่ทำการวิจัยต่อไปนั้น ควรที่จะทำการวิจัยเฉพาะเรื่องใดเรื่องหนึ่งให้ลึกซึ้งลงไป เช่นปัญหาความร่วมมือของกลุ่มโรงเรียน ปัญหาการใช้หลักสูตรของแต่ละหมวดวิชาอย่างละเอียด การวิเคราะห์องค์ประกอบทั้งสี่ของหลักสูตรสัมพันธ์กันหรือไม่ในแต่ละหมวดวิชา ฯลฯ ซึ่งจะช่วยให้การใช้หลักสูตรฉบับนี้สัมฤทธิ์ผลสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย